

Záhada občanské poslušnosti aneb o důležité roli intelektuálů

- CZ24 News | 7. března 2023

Asijské říše dokázaly přesvědčit své občany, že vládce je sám bůh. Evropské monarchie s úspěchem tvrdily, že král vládne z boží moci. Jak dokáže všemocný stát dneška přesvědčit své občany, že je jim prospěšný? Nad touto otázkou se zamyslel Murray Rothbard z rakouské ekonomické školy.

Murray Rothbard je představitelem rakouské ekonomické školy. V devadesátých letech minulého století po pádu Sovětského svazu napsal řadu esejů, ve kterých varoval před liberální levicí a její nebezpečnou ideologií, ve které je všemocný stát jediným nositelem dobra. O roli intelektuálů v takové společnosti napsal následující:

Výběr, překlad, zkrácení, vnořený text (italikou) a mezititulky autor.

Protože vládnoucí třída je v menšině, nemůže v dlouhodobém horizontu vládnout jen za použití síly. V dlouhodobém horizontu vládnou ideje, ne hrubá síla, a každá vláda si musí udržet legitimitu v očích občanů. Tento fakt byl přesvědčivě demonstrován pádem Sovětského svazu na počátku devadesátých let minulého století.

Kdo formuje veřejné mínění

Ale to stále neodpovídá na otázku, proč si lidé nechají líbit, že vládnoucí třída daní a okrádá veřejnost.

Odpovědí je kritická role intelektuálů, kteří tvoří skupinu formující veřejné mínění. Kdyby masy věděly, co se ve skutečnosti děje, jejich podpora by rychle klesla, brzy by poznaly, že císař nemá žádné šaty a že jsou šizeny. Tady je role intelektuálů.

Vládnoucí elita, ať už to byli monarchové minulosti nebo socialistické strany dneška, zoufale potřebují intelektuální elity k vytváření omluvných důvodů pro existenci státní moci. Stát vládne z boží moci, stát přináší veřejné blaho, stát garantuje zaměstnanost, stát zajišťuje sociální spravedlnost a tak dále. Omluvné důvody se v průběhu historie lišily, efekt zůstává stejný.

V asijských říších uspěly intelektuální elity s teorií, podle které byli vládci říše nebo faraóni sami bohy. Když je vládce Bůh, pouze málokdo se odváží mu odporovat nebo neposlušat jeho příkazy.

Boží právo vládnout

Po několik století bylo v Evropě dominantní politickou filozofií tvrzení o královském božím právu. Král byl vybrán bohem, aby vládl. Robert Filmer napsal v 17. století knihu „Patriarcha“, jež se stala velmi populární a která založila boží právo králů na výkladu biblického textu knihy Genesis. Podle Filmera dostal biblický Adam boží právo vládnout na celé zemi a toto právo přecházelo na všechny jeho potomky. Jeho právo bylo navíc absolutní.

Dobře etablovaná církev byla pro vládnoucí panovníky velmi důležitá. V minulých stoletích měla výhradní právo na vytváření veřejného mínění ve společnosti. Státní náboženství, jako například anglikánská církev, upevňovala v lidech přesvědčení o božské autoritě monarchů. Každou neděli vyzývali kazatelé k respektování božské moci a varovali před následky, které by jakýkoli odpor

přinesl nejen v životě současném, ale i posmrtném.

Oddělení moci církevní od moci světské je proto zásadní pro svobodnou společnost. Zabraňuje tomu, aby měla jedna skupina monopol na formování veřejného mínění.

Propaganda výměnou za funkce

Ve dvacátém století byla církev ve své roli při utváření veřejného mínění nahrazena velkou skupinou intelektuálů, akademiků, sociálních vědců, politologů, novinářů a obecně médií.

Je jasné, co má stát z toho, že jej intelektuálové podporují, ale co z toho mají intelektuálové? Intelektuálové jsou skupinou lidí, kteří se domnívají, že ve svobodné tržní ekonomice dostávají výrazně menší kompenzaci, než by si jejich moudrost zasloužila. Stát je ochoten jim platit peníze za obhajování existence státní moci a za vykonávání nesčetných funkcí v regulačním aparátu.

Co říci na závěr? Problémem je, že ti špatní hoši ve vládě na svou stranu dostali intelektuální a mediální elity, které jsou schopné omámit a indoktrinovat masy natolik, že souhlasí s vládou všemocného státu.

Zdroje:

(1) [Murray Rothbard](#)

(2) [Patriarcha](#)

AUTOR: D. Tolar

[ZDROJ](#)